

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorum Concionatorumque Instruktionen

Borromeo, Carlo

Coloniae, 1587

VD16 B 6753

De præcipua vitæ ratione, quam scilicet speciatim concionator adhibebit,
vbi concionandi munus susceperit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51263)

mor Christi Domini, quem à patre è cælo demissum ad erudiendum genus humanum, pagos, & vicos, & castella obiisse legimus.

Nunquam in opinionem inducet, maiori atque nobiliori suggesto se dignum esse. Fuit hæc quondam incredibilis ambitio ethnicorum oratorum. Christianus autem concionator ab istius ambitionis suspicione alienus esse debet, qui ad prædicandum Christum crucifixum, non ad sui ingenij ostentationem vocatus est.

De præcipua vitæ ratione, quam scilicet speciatim concionator adhibebit, vbi concionandi munus susceperit.

QUOD sanè verò iam initio positum est, quodque S. Augustinus scitè prænestate cõscribit, in illud toto animo, totisque viri-
 De vitæ ho
 cionatoris
 bus, adiutrice diuina gratia, concionator, cum concionandi munus susceperit, incubat, vt verbis perpetuò æqualem, paremq; vitam agat. Est porrò euangelica doctrina, verbiq; Dei prædicatio, ignis ille semper in altari exardescens: cui perpetua sollicitudine is subministrare debet ligna, nempe optima præclaraque vitæ suæ sanctissimæ exempla, officia, atque opera virtutum quibus

quibus corda fidelium accendat ad sanctè agendi studium De diuino illo viro Ioanne Baptista illud euangelij literis proditū est, quòd lucerna erat ardens, & lucens; quippe cum cœlestem illam doctrinam, quam docuit, virtutum sanctarum splendore perenni collustrauit. Quare perpetuam sanctissimæ vitæ consuetudinem seruabit.

In incessu, statu, accubatione, deiectione vultus, oculorum demissione, capitis inclinatione, genuum inflexione, in omni denique motu corporis tenebit grauitatē, & decorum, à persona, quam sustinet, non alienum.

Erit in omni colloquio grauis, mansuetus, ac salutaris.

In habitu, vestituque religioso sacerdotaliue modestus.

In victu temperatus, & parcus: ac ciborū varietatem fugiens, frugalitatis, abstinentiæque studiosissimus.

Nec verò præ concionum laboribus, aliæque causa, nisi necessaria, id studium remittat: tantum abest, vt à statis ieiunijs se eximat: imò verò illa religiosè colat, vt ceteros exemplo suo accendat ad leges abstinentiæ, ieiunijque rectè seruandas.

Si quò autem in loco vbi concionatur, moris est, cibum à fidelibus concionatori

opiparè, præterque modum apparari: & verbis; & ipsa frugalitate, qua perpetuo vetur, omni que alia ratione, ab eo apparatu eos reuocare studebit.

Apud laicos cœnare, pranderêue, vt potest, maximè recufabit.

Venientium ad se hominum salutationes quotidianas, atque frequentes, non patietur.

Familiaritates, & consuetudines laicorum valde euitabit.

Cùm autem eius vita debeat esse specimè virtutum omnium, non solum, ne peccato sed etiam, ne exemplo vnquam nocebit.

Caueat, quàm diligentissimè fieri potest, ne cuiquã, etiam arripere volenti, vel obloquendi, vel malè suspicandi quauis dere que reprehendi meritò possit, occasionem dictis, aut factis præbeat, ne eius ministerium, quod sanctum est, vituperetur.

Quare cum cetera, quæ suprà præscripta sunt, accuratè seruet: tum hæc infra descripta.

In proprio monasterio, qui regularis est, habitet, aut in edibus parochialis, collegiatæue Ecclesiæ, vbi concionatur, aut saltem in alijs Ecclesiasticis domicilijs, si villo modo potest, ac distinctis omnino à laicali habitatione.

Ne eò fœminas ad colloquium secum
in-

ineundum introducat, admittatue.

Ne ad mensam, & conuictum adhibeat aliquem, præsertim laicum, nisi spiritualis, religiosæque vitæ studiosum.

Ne ostentet, quæ ad propriam laudem referri posse videantur.

Communi autem vtilitati seruiet.

Erit in omnes beneficus: vt quisque adiuuamento indiget, ita opitulabitur, & consolando, & consulendo, & benignè faciēdo

Nihil, nisi quod honestum, quod pium, quod religiosum, quod sanctum sit, aut admirabitur, aut optabit.

Prædicationis porrò nomine, occasioneue concionator regularis eleemosynam nullam paciscetur: si quæ spōte datur, præter illum, quando extra monasterium degit, quotidianum cibum, monasterio ordinis sui eam in commune cōferet; aut superiori pro instituti cuiusq; ratione, & regula tradet, memor voti paupertatis, quo astrictus, nihil propriū habere debet: immò illud proprietatis vitiū, in homine regulari detestabile fugiet, & corde, & ore, & opere

Nihil sibi petet, nec verò extorquebit.

Non vestem, non indusia, non sudariola non cetera id generis sibi quæritabit.

Nec vllum præterea munus, etiam cibarium, capiet: nisi valetudinis imbecillitas aliquid esculentæ, aut poculen-

tæ rei donum requirit.

A superiore autem expectare debet indumenta, & alia necessaria vsui vel vite, vel studiorum.

Parochus etiam, aliûsue, quicumque in sacræ prædicationis munere versatur, itidem rectè seruabit.

Omni denique concionator, quicumque sit, cauebit, vt non solum crimine, sed etiam omni vel leuissima suspitione auaritiæ careat: quæ vbi in animum irrepserit, paulatimque illum occuparit, omnè factè agendi cursum, atque adeo progressum impedit.

Ne animo quidem appetat, ne dumpe-
tat quicquam, quod sibi aliquam cupiditatis notam inurat.

Nullis etiam perturbationibus animi succumbet.

Ne iracundiæ cedet.

Non alij, in eadem vrbe, eodemque oppido concionanti, frequentiore multitudine inuidebit. Et verò, quod diligentissimè cauere debet, neque aut verbo, aut facto, aut alio modo ei detrahet.

Auditores ab illo auocare non studebit. Sed, vt est Apostoli præceptum, honore præueniens, illum diligit, colet, obseruabit.

Nec præterea despondebit animum, si
per-

per paucos auditores ad se conuenire viderit: quoniam summus ille magister vitæ Christus Iesus, cum Dei sapientiam, vitamque æternam monstraret mundo, paucitate discipulorum contentus fuit: imò aliquando solam mulierem Samaritanam habuit, quæ illum, & de diuino cultu, & de cælesti gratia loquentem audiret.

In rebus aduersis omnem animi abiectio-
nem vitabit.

Pro gloria Christi, pro salute animarum, in omni oppugnatione, nihil non fortiter, constanterque aget.

Amore Dei inflàmatus, non modò probra, conuicia, contumelias patienter feret, sed mortem ipsam, si opus fuerit, forti, inuictoque animò subibit.

Offeret, commendabit se diuinæ luci, & præclusis sensibus, in illius infinito amore, immensaque charitate conquiescet.

Superbiam, fastidium, atque arrogantiam valde cauebit. Ac propterea illa tantum sola proferre studebit, non quæ, qualis, aut quantus ipse sit, declarent, sed quæ audientibus salutariter profutura sint.

In omni denique actione, functioneque vniuerso populo spiritale gaudium, virtutumque sanctarum exemplum præ se feret.

Hæc verò, vt Dei beneficio, donoque

rectè assequatur; id valde curabit, vt singulis diebus matutinas, & ceteras canonicarum horarum preces officiumque ritè, distinctè, pieque ex instituto, atque ex præscripto regulæ, quam profitetur, si regularis est aut si secularis clericus, choro astrictus ex illius disciplina, cum potest, in Ecclesia, atque in ipso choro vnà cum ceteris præstet.

Recitato officio, aliquid temporis in diuinarum rerum contemplatione, pioque tacitæ meditationis studio ponet. Ita enim fiet, vt diuini amoris ardore inflammatus, qui orando, meditandoque maximè exardescit, auditores suos, ad charitatis, quæ seminarium est omnium virtutum, studium incendat ardentius.

Missæ sacrificium quotidie offerre non prætermittet, nisi legitima causa impediat. Hoc sanctissimi sacrificij offerendi vsu frequenti cum sibi in omnes sanctè agendi partes plurimum proderit; tum fideles etiam excitabit, vt sacrificij sanctissimi sint cultores, & diligentiores, & religiosiores.

De preparatione, qua concionator utitur ad singulas conciones.

P R I M V M , cum prædicandi munus non humanæ scientiæ, aut eloquentiæ, sed diuinæ virtuti, ac spiritus sancti gratiæ